

ΤΑ ΜΝΗΜΑΤΑ

Death is in the world.

BYRON. Cain.

Εἰς παραπέτασμα θολὸν ἐκρύβη ἡ σελήνη.

‘Ο νυκτικόραξ, τῶν κρημνῶν τὴν φωλεὰν ἀφήνει
μὲ θλιβερὰ κροάσματα.

‘Αποθανόντες φίλοι μου τριγύρω μου κοιμῶνται,
κ’ εἰς τὴν ὁμίχλην τοῦ βουνοῦ ἀμφίβολα πλανῶνται
ἀτμόπλαστα φαντάσματα.

Ναι, θέλω εἰς τὰ σκότησου, ω νὺξ ἡγριωμένη,
ἡ ὑπαρξίς μου ἄγνωστος νὰ κεῖται τεθαμμένη
εἰς λήθην αἰωνίαν.

Καὶ ως ἡχήσῃ δι’ ἐμὲ τοῦ κώδωνος ὁ κρότος,
νὰ πέσω καθὼς ἔζησα εἰς τῆς νυκτὸς τὸ σκότος
καὶ εἰς τὴν ἐρημίαν.

‘Αφ’ ὅτου πλέω τῆς ζωῆς τ’ ἀγνώριστα πελάγη,
τὴν πρώταν μου ἀντέκρουσαν καὶ σκόπελοι καὶ πάγοι,
καὶ ἀφρισμένα κύματα·

πλὴν τ’ ἄρμενά μου ἔδεσα τ’ ἀνεμοξεσχισμένα,
ν’ ἀράξω ἐπεθύμησα εἰς ἥσυχον λιμένα,
καὶ ἡραξα εἰς μνήματα.

Εἰς μνήματα! “Ω! καὶ τὸ πᾶν δὲν εἶναι μέγα μνῆμα;
Εἰς τῆς νυκτὸς τὴν σιωπὴν ἡ γῆ ὑπὸ τὸ βῆμα
γογγύζει τοῦ θανάτου.

Ἄγόρταγος τὰ τέκνα του ὁ γρόνος καταπίνει,
κ' εἰς τὸν αἰῶνα ὁ αἰών ἐνθύμημα ἀφήνει
τὰ νεκροσάβανά του.

Ἐθαύμαζον τὸν πλάτανον εἰς τῶν βουνῶν τὰ ὕψη.
Τοὺς λόφους θέλων πέριξ του ἐφαίνετο νὰ κρύψῃ
εἰς τὸ παχύ του φύλλωμα.

Πλὴν σκώληξ τὴν καρδίαν του αἰῶνας εἶχε φθείρει,
καὶ ἥδη σκέλεθρον γυμνὸν ὁ θάνατος τὸν σύρει
εἰς τῶν κρημνῶν τὸ κοῖλωμα.

Ροφοῦν ξηρὰν μετὰ ξηρὰν τ' ἄγόρταγα πελάγη.
Τὴν Σιβηρίαν ἔπνιξαν γιγαντιαῖοι πάγοι,
τὴν Ἀραβίαν ἄμμοι.

Τὸ στάδιον τῆς κτίσεως εἰς τάφον εὔρυν λήγει.
Πᾶν πλάσμα εἶναι κτῆμά του, ἀφ' ὅπου καὶ ἀν φύγῃ,
καὶ ὅπου ἀν προσδράμῃ.

Περιηγήθην εἰς τὴν γῆν, καὶ ἐρωτῶν ποῦ εἶναι
ἡ οὐρανόχτιστος Τρωάς, αἱ ἔνδοξοι Ἀθῆναι,
ἀπήντησα συντρίμματα.

Μετὰ τὴν γῆν, τὸν οὐρανὸν ἤτενισα μ' ἐλπίδα·
τὰ ἀστρα ἐμελέτησα· κ' αὐτὰ νὰ σεύνουν εἶδα
εἰς μαῦρα διαστήματα.

Σὺ δέ δι' αὖλακος φλογὸς ὀργώνεις τὸν αἰθέρα,
φωστήρ! Ἡ φύσις σὲ ὑμνεῖ αἰώνιον πατέρα,
πηγήν των οἱ αἰῶνες.

Καθώς φανοῦν αἱ γόνιμοι ἀκτῖνες τοῦ φωτός σου,
τ' ἀκάθαρτα φαντάσματα σοβοῦνται ἀπ' ἐμπρός σου,
καὶ φεύγουσ' οἱ γειμῶνες.

—
Εἰς ρύακας διαφανεῖς οἱ πάγοι ἀναλύουν,
τὴν γῆν πορφύραι κεντηταὶ καὶ τάπητες ἐνδύουν
κ' ἀνθέων διαδήματα.

’Απὸ τοῦ θάλπους σου ζωὴν ποτίζεται ἡ φύσις.
Τὸν ἔργομόν σου εὐλογοῦν ποιμενικαὶ δρχήσεις
κ' ἐρωτικὰ φιλήματα.

—
Σὲ, τὸν διοτῆρα τῆς ζωῆς, τὸν πρὸ αἰώνων ζῶντα,
Σὲ μόνον ώς ἐνέχυρον παρίστων εἰς τὰ ὄντα
πῶς εἴν' ἀθανασία.

’Αλλὰ καὶ εἰς τὸν δίσκον σου τὸν φλογισμένον εἶδε
πῶς ἔθεσεν ὁ θάνατος τὴν μαύρην του σφραγίδα,
καὶ εἶπε «ἀπελπισία!»

—
Εἰς σκελετοὺς κατάκειται ὁ γίγας τοῦ θανάτου.
Τὰ ἄδενδρα Οὐράλια καὶ τὸν Αλπίνα πλευρά του,
ἡ Αἴτνα εἶναι στόμα του.

Τὴν γῆν συντρίβουσ' οἱ συγήνοι σπασμωδικοί του κλόνοι·
εἰς λάθαν, εἰς πυρκαϊὰν καὶ εἰς ἀσφαλτον ἀπλόνει
τὸ φλογισμένον στρῶμά του.

—
Ἐπὶ τὸ πρόσωπον τῆς γῆς καταστροφὴν σαλπίζει.
Φυσᾶ διγόνοιαν, λασὺς κατὰ λαῶν ἐπλιζει
μὲ ξίφος μιασμόν.

Πετῷ ὡς βόμβα φλογερὰ εἰς τάγματα νεκρά των
κ' εἰς φλογισμένας πόλεις των· καὶ εἰς τὰ πτώματά των
τυράννου στήνει θρόνον.

—
Ναι, φρίττων τῆς μητρός μου γῆς πατῶ τὸ νεκρὸν χῶμα.
Αίματων εἶναι ζύμωμα, πτωμάτων εἶναι στρῶμα
ἡ μαύρη κατοικία μας.

Πολλοὶ παρῆλθον πρὸ ἐμοῦ, πολλοὶ περνοῦν ἐμπρός μου,
θενὰ περάσω μὲ πολλοὺς ὡς ἔλθῃ ὁ καιρός μου.
Ίδοù ἡ ἱστορία μας.

—
‘Ως ὑπομίσθους τὰς σειρὰς ἀν εἶχες τῶν αἰώνων,
ῷ ὅδοιπόρ’ ἐφήμερε, ἐγείρεις μετ’ ἀγώνων,
λαμπρὰς ἀεροπόλεις.

‘Αλλ’ εἰς τοῦ νέου κόσμου σου τὴν ὡγκωμένην πλάσιν,
ἀπρόβλεπτε δημιουργὲ, ὡς μόνην ἔχεις βάσιν
τὸ “Αν, καὶ τοῦτο μόλις.

—
‘Ω ματαιότης τῆς ζωῆς! — Γνωρίζετε τὸν μόνον
ὅστις εἰς τρίμματα πατεῖ βασιλειῶν καὶ θρόνων;
Τὸν γίγαντα γνωρίζετε;

‘Ιδέτ· ἡ γῆ γονυπετὴς τὸ νεῦμά του προσμένει.
Πατεῖ, κ' ὁ κόσμος σείεται. Περνᾷ, κ' ἡ οἰκουμένη
ἐπάνω του ζυγίζεται.

—
Πρὸς τὰ στοιχεῖα ἀτρόμυτος ἡλείφθη νὰ παλαιίσῃ.
Μετρᾷ τοῦ κόσμου τὰς φυλὰς ὅποι θ' ἀλυσοδέσῃ,
καὶ τὰς φρονεῖ δλίγας.

Ἐκεῖ—ό θάνατος περνᾷ!— Εἰς τὴν ἀκτὴν ἐν μνῆμα,
πέτρα τὴν βρέχ' ἡ καταιγὶς, πρὸς τὴν θρηνεῖ τὸ κύμα·
ἔδω κοιμᾶτ' ὁ γίγας.

Ἐως ἔδω· κ' ἐπέκεινα τὴν δόξα καὶ τὴν φήμη
ἐσθέσθησαν, καὶ μοναχὴ τὴν τεθλιψμένη μνήμη
φρουρεῖ τὸ κοιμητήριον.

Ὕπήκοος καὶ ἡγεμῶν ἔδω κοιμῶνται ἵσοι.
Εἰς ἐν χωνεύει τῶν θυητῶν τὰ πάθη καὶ τὰ μίση
τὸ μέγα χωνευτήριον.

Ως ἄνθος ἀρτιγέννητον σ' ἐγνώρισα, ὦ κόρη!

Ἡσουν ως ἄγγελος σεμνή· λαμπρὸν ἐπανωφόρι
σ' ἐκάλυπτε χαρίτων.

Ο νοῦς μου, ὅταν σ' ἔβλεπον, τερπνῶς ὠνειροπόλει.
Σ' ἐλάτρευον σιωπηλῶς. Η ὑπαρξίς μου δῆλη
νὰ σὲ λατρεύω τὴν.

Σὲ εἶδα, κόρη, ως ὡχρὰν, μὲ μειδιῶντα χεῖλη,
σὲ ἔφερον δαχρύοντες, πενθηφοροῦντες φίλοι
εἰς μαῦρον νεκροκράββατον.

Ἐτάφην ἔκτοτε μὲ σὲ, κ' ἐλπίζω νὰ σὲ πείσω
διὰ κλαυθμῶν νυκτερινῶν, νὰ διαβῆς δπίσω
τὴν δίοδον τὴν ἄβατον.

Ω! διατί ὁ θάνατος τὴν θύραν μου δὲν κρούει;
Τέρπεται ἵσως στεναγμοὺς κατόπιν του ν' ἀκούῃ
καὶ δάκρυα νὰ βλέπῃ;

"Αν εἶχε σβύσει ἀντὶ σοῦ τὸν ἔρημόν μου βίον,
ποτὲ δὲν ἦθελε βραχῆ ύπὸ σπουδῆς δακρύων
τοῦ τάφου μου ἡ σκέπη.

—
Εἰς χειροπεριποίητον εὐθυγραμμίαν κλάδων,
εἰς κῆπον δὲς ύπὸ στοῶν καὶ θόλων ἐξ ἀράδων
πρασίνων καλλωπίζεται,
ἔκαστος κλάδος συνεργεῖ εἰς κόσμον ἀρμονίας,
καὶ ἂν ἐν δένδρον ἀρπαγῇ ύπὸ τῆς τριχυμίας,
ἡ συμμετρία σχίζεται.

—
'Αλλ' ἐγὼ, θρέμμα τῶν κρημνῶν βλαζῆσαν εἰς χειμῶνα,
ποτέ μου δὲν κατώρθωσα τὸν ἄφυλλόν μου κλῶνα
μετ' ἄλλου νὰ συνδέσω.

Ποτὲ δὲν μὲ τὴ λόγησεν εὐγνώμων διαβάτης,
καὶ ἂν πλημμύρα τῶν βουνῶν μὲ σύρ' εἰς τὰ νερά της,
ἀγνώριστος θὰ πέσω.

—
'Ἐν ὧ τὸν κόσμον ἔβλεπον εἰς τὴν λαμπρότητά του,
ώς λαῖλαψ ἐπεφύσησε τὸ πνεῦμα τοῦ θανάτου,
καὶ γενεὰς ἡλώνισε.

—
'Εμπρός μου ἔσκαψ' ἔρημον βαθὺ νεκροταφεῖον,
καὶ ἔμψυχον ἐρείπιον ἐν μέσῳ ἐρειπίων
μονήρη μ' ἐλησμόνησε.

—
Περὶ τὸν κόσμον ώς σκιὰ πλανῶμαι καὶ στενάζω,
σπουδάζω τοὺς κατοίκους του, τὰ πάθη των θαυμάζω,
τὴν τύχην των λυποῦμαι.

Όσάκις βλέπω εἰς τὴν γῆν χωρὶς φροντίδων ὅντα
καὶ ἀδακρύτους ὀφθαλμοὺς καὶ χεῖλη μειδιῶντα,
τὸν τάφον ἐνθυμοῦμαι.

—
Θυητοὶ, πατεῖτ’ ἀμέριμνοι τὴν γῆν ποῦ σᾶς προσμένει.
Σταθῆτε, κ’ ἔξετάσατε ὁ χρόνος ποῦ πηγαίνει
τοῦ κόσμου τὰ συντρίμματα.

Τὴν βακτηρίαν πρὸς καιρὸν τοῦ δρόμου σας ἀφῆτε,
καὶ ἀπὸ τὸν αἰώνιον φθορέα διδαχθῆτε
αἰώνια μαθήματα.

—
Λεπτοῦ γεννήματ’ ἀσθενῆ, πρὶν ἔλθετε περνᾶτε!
Εἰς πότε οἱ ἀπέραντοι σκοποὶ οὓς μελετᾶτε;
‘Η ωρα σας σημαίνει.

Τὴν γῆν κατεποντίσατε εἰς ποταμοὺς αἴμάτων,
τὸν κόσμον κατεκτήσατε μ’ ἀγέλας στρατευμάτων.—
Ποῦ κεῖσθε τεθαμμένοι;

—
Τί θησαυρίζεις ὁ γυμνὸς τοῦ κόσμου διαβάτης;
Τί βασανίζετε τὴν γῆν, καὶ τὰ ἐντόσθιά της
ζητεῖτε ν’ ἀνασκάψητε;

‘Η γῆ δπίσω εἰς τὴν γῆν θὰ μεταπέσῃ πάλιν.
Αγῶνας δὲν χρειάζεσθε, οὐδ’ ἔκτασιν μεγάλην
τὸ πτῶμά σας νὰ θάψητε.

—
Απόνοια! — Εἰς τῆς ζωῆς τὸν σιδηροῦν κρατῆρα
κιρνᾷ μὲ γεῖρα φειδωλὴν ἢ φθονερά μας μοῖρα
σπανίας τὰς ῥιχνίδας.

καὶ ὅμως ἔξοδεύομεν τὰς μαύρας μας ἡμέρας,
τὰς μὲν, εἰς πάλην πρὸς σκιάς, τὰς δὲ περισσοτέρας
εἰς ὄνειρα κ' ἐλπίδας.

—

Νέος κ' ἐγὼ ἀνέπνευσα τοῦ ἕρωτος τὴν φλόγα·
εἰς τῆς ζωῆς τὴν ἀμπελον κ' ἐγὼ τὴν τερπνὴν ρῶγα
τῆς ἥδονῆς ἐτρύγησα.

Τὸ ξύλον ἐδοκίμασα κ' ἐγὼ τῆς ἐπιστήμης·
κ' ἐγὼ, ἐν ζέσει νεαρῷ, τῆς δόξης καὶ τῆς φήμης
τὴν λάμψιν ἐκυνήγησα.

—

Ἡ δόξα πλὴν ἦτο σκιὰ κ' ἐχάθ' εἰς τοὺς αἰθέρας,
κ' ἡ φήμη, μάταιος ἀήρ χυθεὶς εἰς τοὺς ἀέρας,
ἀπέπτη μετὰ βίας.

Ἄνυπαρκτοι θεότητες νοῶν εὐαπατήτων!

Τῆς ἐπιστήμης τὸν καρπὸν ἐμάσησα, καὶ ἦτον
καρπὸς χωρὶς οὐσίας.

—

Πολὺ πρωὶ ἀπηύδησα εἰς τὴν ὁδοιπορίαν.

Τοῦ δρόμου τὴν τραχύτητα καὶ τὴν ταλαιπωρίαν
πολὺ πρωὶ ἐγνώρισα.

Ἐκάθησα ν' ἀναπαυθῶ εἰς ξενοδόχον μνῆμα,
καὶ ἀπὸ τῶν συντρόφων μου τὸ φοβισμένον βῆμα
τὸ βῆμά μου ἐχώρισα.

—

Ἐδὼ ποῦ σβύν' ἡ ὑπαρξίς τὰ ὄνειρά μου σβύνω·
τὸ φόρτωμα τῶν πόνων μου ἐπὶ τῆς γῆς ἀφήνω,
τὰ πάθη ἀπαρνοῦμαι,

εἰς ἄλλα κλίματα τροφὴν ὑπάγω νὰ ζητήσω,
καὶ μόνον ἐκ τῶν ἀγαθῶν ὅσ' ἂν ἀφήν' ὁ πίσω
τὸν ἔρωτα λυποῦμαι.

—
Ἐδὼ κρεμῶ τὴν λύραν μου εἰς χυπαρίσσους μαύρας·
ἄς κλαίη ὅταν πνέηται ἀπὸ μελλούσας αὔρας.

Παρὰ τῶν ἀπογόνων μου
δὲν περιμένει ἔπαινον ἢ δάφνην Ἐλικῶνος.
Ἔτο πιστῆ μου σύντροφος· ὅταν ἐθρήνουν μόνος,
ἔγλυκαινε τὸν πόνον μου.

—
Τὸ πλοῖον ἂν τὴν ἄγκυραν προώρως ἀνελκύσῃ,
εἰς τὰ λυτά του ἀρμενα ἢ αὔρα νὰ φυσήσῃ
προσμένει ἀραγμένον.

Ἐγω κ' ἐγὼ τὴν ἄγκυραν καὶ τ' ἀρμενα λυμένα·
ἀπὸ τῆς γῆς εἴμ' ἔτοιμος νὰ ἔβγω τὸν λιμένα,
τὴν αὔραν περιμένων.

